

Când dreptul bancar devine un joc de-a alba-neagra

de Dumitru Rusu, Partener Voicu & Filipescu

La începutul acestui an scrisesem un alt articol de opinie despre ceea ce era denumit la acel moment printre bancheri drept „Legile antibănci” ori „Legile lui Zamfir”, comentând, în contextul în care se formulaseră deja sesizări de neconstituționalitate privind acele proiecte de lege, critici privind superficialitatea expunerilor de motive. Proiectele de lege vizau plafonarea dobânzilor (dobanda anuală efectivă) aplicate contractelor de creditare privind consumatorii (la diverse plafoane), limitarea sumelor recuperate de agenții de colectare și răscumpărarea la maximum dublul prețului cesiunii, etc.

Modificări legislative publicate în luna noiembrie 2019

Practica Voicu & Filipescu acoperă toate domeniile de expertiză relevante pentru compania dumneavoastră. În această ediție vă sunt prezentate câteva modificări legislative recente în următoarele domenii:

- Bănci & Finanțe
- Societăți comerciale
- Protecția datelor cu caracter personal
- Litigii și arbitraje
- Achiziții publice

+ VF News

Articolul „Simplificarea procedurilor privind autorizarea executării lucrărilor de construcții” de Roxana Neguțu - Partener și Alexandra Davidoiu - Senior Associate Voicu & Filipescu publicat pe Juridice.ro. Dați [click aici](#) pentru a citi articolul.

Două dintre tranzacțiile în care Voicu și Filipescu a fost implicată în anul 2018 au fost incluse printre cele mai importante tranzacții de pe piața românească de M&A în cercetarea efectuată de specialiștii publicației [Ziarul Financiar](#) pentru ediția din 2019 a anuarului [Top tranzacții](#)- [click aici](#) pentru detalii.

[Chambers and Partners Europe, ediția 2019](#) recomandă Voicu & Filipescu pentru activitatea avocaților săi în 2 arii de practică: fuziuni și achiziții, și societăți comerciale.

[IFLR 1000, ediția 2020](#) recomandă Voicu & Filipescu pentru activitatea avocaților săi în 3 arii de practică: fuziuni și achiziții, financiar – bancar și dezvoltare de proiecte. De asemenea, domnul avocat Dumitru Rusu - Partener, coordonatorul practicii de drept financiar – bancar, a fost inclus la secțiunea *Highly Regarded* pentru domeniile de practică drept financiar - bancar și piețe de capital.

Legal500 EMEA ediția 2019

recomandă Voicu & Filipescu pentru calitatea serviciilor prestate în 6 arii de practică: societăți comerciale, drept comercial și fuziuni și achiziții, dreptul muncii, PPP și achiziții publice, imobiliare și construcții, restructurare și insolvență. Daniel Voicu, Mugur Filipescu, Marta Popa, Roxana Neguțu, Raluca Mihai și Mariana Popa sunt de asemenea recomandați de ghidul de prestigiu pentru activitatea lor.

CÂND DREPTUL BANCAR DEVINE UN JOC DE-A ALBA-NEAGRA

Dumitru Rusu, Avocat Partener, coordonator al practicii pe domeniul financiar-bancar

Episodul 1 – Superficialitatea confirmată a unor proceduri legislative parlamentare

La începutul acestui an scrisesem un alt [articol de opinie](#) despre ceea ce era denumit la acel moment printre bancheri drept „Legile antibănci” ori „Legile lui Zamfir”, comentând, în contextul în care se formulară deja sesizări de neconstituționalitate privind acele proiecte de lege, critici privind superficialitatea expunerilor de motive. Proiectele de lege vizau plafonarea dobânzilor (dobanda anuală efectivă) aplicate contractelor de creditare privind consumatorii (la diverse plafoane), limitarea sumelor recuperate de agenții de colectare și răscumpărarea la maximum dublul prețului cesiunii, etc.

Sesizările de neconstituționalitate includeau atât motive extrinseci (i.e. aspecte procedurale și de tehnică legislativă, incluzând lipsa de claritate) dar și motive intrinseci (de fond). Nu insist pe aceste motive, sunt judicios argumentate în chiar documentele de sesizare ce pot fi consultate inclusiv în secțiunea corespunzătoare dezbaterii parlamentare de la Camera Deputaților.

Menționez însă că în martie a acestui an sesizările au fost admise de către Curtea Constituțională, într-adevar pe motive de formă (extrinseci). Notabile sunt reținerile curții privind „lipsa motivării soluțiilor legislative propuse și adoptate, nesolicitarea avizului Consiliului Economic și Social, precum și [...] reglementarea contradictorie, lipsită de coerență și claritate”. Procesul legislativ privind respectivele proiecte de lege a încetat.

Episodul 2 – Avânt de creativitate literară

Deși Curtea Constituțională admisesese sesizările de constituționalitate mai sus menționate, în mai 2019 senatorul ALDE Daniel Zamfir, a înaintat Senatului Propunerea legislativă privind protecția consumatorilor împotriva cametei și a altor forme de abuz de putere economică, nr. B219/L406 (https://senat.ro/legis/lista.aspx?nr_cls=L406&an_cls=2019).

Nu intrăm în analiza consistenței expunerilor de motive, relevant este însă faptul că de această dată s-a solicitat avizul Consiliului Economic și Social, acesta fiind depus ca aviz nefavorabil în data de 02.07.2019 și punctează următoarele:

- „Proiectul de lege reprezintă de fapt o reluare a altor trei proiecte de lege anterioare care au fost declarate neconstituționale de către CCR. Printre argumentele reținute privind neconstituționalitatea celor trei proiecte au fost reținute, în afara lipsei avizului CES, și lipsa studiului de impact. Cu toate acestea, noul proiect a fost depus în Parlament tot fără studiu de impact”;

- „Deși susține că va crea avantaje consumatorilor, proiectul este de natură a da naștere unor disfuncționalități masive pe piața creditării, care în final vor afecta tot consumatorii și economia în general”.

Foarte relevant este însă și avizul Consiliului Legislativ, și acesta negativ, transmis în data de 27.06.2019.

Între multe alte critici aduse menționăm cele reținute de către Consiliul Legislativ în privința limbajului folosit în cadrul expunerii de motive, astfel:

„În ansamblul său, în Expunerea de motive nu se utilizează un limbaj specific stilului normativ, ci anumite exprimări improprii unui instrument de prezentare și motivare, uneori incorecte, dintre care exemplificăm: „sentimentul irelevanței și inutilității sociale este agravat de lipsa unei plase de siguranță socială”, „poate gonfia dobânzile la împrumuturile publice”, „un interminabil loop al minciunii și decepției”, „scopul legislației reprimării dobânzilor excesivă”, „bani parazitari”, „o formă vinovată de speculație a stării de nevoie și a vulnerabilității debitorului”, „profiteri excepționale care se extrag din acest comerț cu nefericirea oamenilor” etc”.

Mai mult decât atât, Consiliul Legislativ aduce critici și în sensul că „textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor”, aducându-se ca exemplu (negativ) noțiuni și sintagme precum „dobânda dobânda”, „act juridic creator al datoriei”, „șocul valutar”, „cesiunea de creanțe speculativă”, „scopul de a zădărnici intenția de speculă a cesionarului”, „utilitatea socială a contractului”, etc.

Episodul 3 – Începe jocul de-a alba-neagra

În data de 18 septembrie 2019 senatorul Daniel Zamfir, trecut între timp la PSD (membru afiliat), a retras proiectul legislativ descris mai sus. Însă doar pentru a depune în chiar ziua următoare, 19 septembrie 2019, patru noi proiecte de lege privind protecția consumatorilor care vizează aceleași aspecte, și anume plafonarea dobânzilor la credite, conversia în lei a creditelor în valută, executările silite și cesiunile de creanțe:

- (a) Propunerea legislativă privind protecția consumatorilor împotriva dobânzilor excesive, nr. B452/2019 (https://senat.ro/legis/lista.aspx?nr_cls=b452&an_cls=2019)
- (b) Propunere legislativă privind protecția consumatorilor împotriva cesiunilor speculative de creanțe, nr. B453/2019 (https://senat.ro/legis/lista.aspx?nr_cls=b453&an_cls=2019)
- (c) Propunere legislativă privind protecția consumatorilor contra riscului valutar în contractele de credit, nr. B454/2019 (https://senat.ro/legis/lista.aspx?nr_cls=b454&an_cls=2019)
- (d) Propunere legislativă privind protecția consumatorilor contra executărilor silite abuzive sau intempestive, nr. B455/2019 (https://senat.ro/legis/lista.aspx?nr_cls=b455&an_cls=2019)

Și acestea au aceleași teme precum proiectele de legi față de care Curtea Constituțională admisesese sesizările de neconstituționalitate în martie 2019.

Dintre avizele solicitate constatăm că au fost depuse cele ale Consiliului Economic și Social care, deși avizează favorabil, menționează, în raport cu toate proiectele, că *„aplicarea unor astfel de măsuri fără efectuarea unor studii care să evidențieze soluții pentru împărțirea echitabilă a riscului și costurilor între părți, pot conduce la dezechilibre majore ce vor putea influența negativ procesele economice”*.

Proiectele de lege mai sus menționate au fost retrase de către inițiator în data de 28.10.2019, însă oare de ce? Vezi continuarea în Episodul 4.

Acum, Episodul 4 – Cu viteză înainte

În forme ușor rafinate și completate, inițiativele senatorului Zamfir au fost preluate de un grup extins de senatori și deputați PSD, în data de 23.10.2019 aceștia depunând spre dezbateri la Senat proiecte de lege pe aceeași temă și exact cu aceleași denumiri:

- (a) Propunerea legislativă privind protecția consumatorilor împotriva dobânzilor excesive, nr. L586/2019 (https://senat.ro/legis/lista.aspx?nr_cls=L586&an_cls=2019)
- (b) Propunere legislativă privind protecția consumatorilor împotriva cesiunilor speculative de creanțe, nr. L583/2019 (https://senat.ro/legis/lista.aspx?nr_cls=L583&an_cls=2019)
- (c) Propunere legislativă privind protecția consumatorilor contra riscului valutar în contractele de credit, nr. L584/2019 (https://www.senat.ro/Legis/lista.aspx?nr_cls=L584&an_cls=2019)
- (d) Propunere legislativă privind protecția consumatorilor contra executărilor silite abuzive sau intempestive, nr. L585/2019 (https://www.senat.ro/Legis/lista.aspx?nr_cls=L585&an_cls=2019)

Informațiile publice existente nu devoalează existența unor studii de impact nici în această procedură.

În aceste condiții este oarecum surprinzătoare obținerea rapidă a avizelor, favorabile, atât de la Consiliul Legislativ, cu observații, de formă și exprimare dar și atenționând și asupra faptului că anumite soluții promovate sunt deja reglementate și s-ar fi impus mai degrabă amendarea acelor reglementări – în data de 05.11.2019 – cât și de la Consiliul Economic și Social – în data de 12.11.2019.

Circuitul legislativ la Senat a fost închis într-un mod foarte rapid prin aprobarea proiectelor de lege în comisii în data de 04.12.2019 (cu amendamente) respectiv în plen în data de 11.12.2019.

Urmează trimiterea proiectelor de lege spre dezbateri la Camera Deputaților!!!

bănci și finanțe - modificări legislative publicate în noiembrie 2019

Legea nr. 209/2019 privind serviciile de plată și pentru modificarea unor acte normative publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 913 din 13 noiembrie 2019 – în vigoare de la data de 13 decembrie 2019

Legea nr. 209/2019 transpune Directiva Europeană 2015/2366 ("PSD 2"), instituind o serie de obligații și cerințe suplimentare în sarcina furnizorilor de servicii de plată în scopul garantării unor servicii de plată cât mai eficiente și al protejării confidențialității și îmbunătățirii securității datelor bancare ale clienților.

Instituțiile de plată deja autorizate de Banca Națională a României la data intrării în vigoare a acestei legi au la dispoziție un termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi pentru a se conforma noilor cerințe instituite în conformitate cu prevederile Titlului II.

Banca Națională a României va comunica instituțiilor de plată, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, dacă din evaluarea informațiilor furnizate de acestea anterior intrării în vigoare a prezentei legi rezultă că respectivele instituții îndeplinesc cerințele legale nou-instituite.

Furnizorii de servicii de plată au obligația ca în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a Legii să asigure conformitatea contractelor aflate în derulare cu noile dispoziții.

Persoanele juridice române sau, după caz, persoanele fizice cu sediul profesional în România care atestă cu documente relevante și concludente faptul că au început să presteze, înainte de 12 ianuarie 2016, numai servicii de inițiere a plății sau servicii de informare cu privire la conturi pot continua desfășurarea acestor activități pe teritoriul României până la expirarea unui termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a Legii, continuarea desfășurării activității după expirarea termenului necesită autorizarea ori înregistrarea.

La data intrării în vigoare a prezentei legi, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2009 privind serviciile de plată se abrogă.

Legea nr. 210/2019 privind activitatea de emisie de monedă electronică publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 914 din 13 noiembrie 2019 - în vigoare de la data de 13 decembrie 2019

Noua lege actualizează cadrul legislativ în materie și stabilește atât condițiile de autorizare în vederea desfășurării activității de emisie de monedă electronică, cât și sancțiunile aplicabile în cazul în care prevederile legale vor fi încălcate. Noutatea adusă de această lege privește corelarea cadrului legislativ referitor la activitatea de emisie de monedă electronică cu noua lege a serviciilor de plăți.

Instituțiile emitente de monedă electronică deja autorizate de Banca Națională a României la data intrării în vigoare a acestei legii au la dispoziție un termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a acestei legi pentru a se conforma cerințelor nou-institute de aceasta.

Banca Națională a României va comunica instituțiilor emitente de monedă electronică în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, dacă din evaluarea informațiilor furnizate, în mod voluntar, de acestea anterior intrării în vigoare a prezentei legi rezultă că respectivele instituții îndeplinesc cerințele legale nou-institute.

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 127/2011 privind activitatea de emitere de monedă electronică.

societăți comerciale - modificări legislative publicate în noiembrie 2019

Au intrat în vigoare noi modificări cu privire la procedura de eliberare a certificatului de atestare fiscală.

Ordinul nr. 3008/2019 pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.654/2015 privind aprobarea procedurii de eliberare a certificatului de atestare fiscală, a certificatului de obligații bugetare, precum și a modelului și conținutului acestora a fost publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 945 din 26 noiembrie 2019.

Se aduc unele modificări importante cu privire la aprobarea procedurii de eliberare a certificatului de atestare fiscală, a certificatului de obligații bugetare, precum și a modelului și conținutului acestora, respectiv:

- (i) Se modifică modalitatea de solicitare de către notarii publici a certificatului de atestare fiscală pentru persoana fizică pentru care se dezbate succesiunea. Astfel, notarii vor depune cererea de eliberare a certificatului de atestare fiscală prin mijloace electronice de comunicare în conformitate cu actul normativ care le reglementează sau în format hârtie la registratura organului fiscal competent, în cazul în care aceste mijloace electronice prezintă disfuncționalități;
- (ii) În conținutul certificatului de atestare fiscală nu se cuprind obligațiile fiscale pentru care s-au acordat și sunt în derulare înlesniri la plată, potrivit legii, dacă pentru acestea nu s-a împlinit termenul de plată prevăzut în actul de acordare a înlesnirii sau se află în termenul de plată prevăzut la art. 194 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură fiscală, precum și celelalte obligații fiscale, care sunt condiții de menținere a valabilității înlesnirilor la plată, dacă pentru acestea nu s-au împlinit termenele suplimentare astfel cum sunt prevăzute la art. 194 alin. (1) din același act normativ;
- (iii) De asemenea, se introduc alte patru categorii de sume și obligații fiscale care nu intră în conținutul certificatului de atestare fiscală;
- (iv) Se reglementează situația în care certificatul de atestare fiscală este afectat de o eroare materială când se va întocmi un act de îndreptare a erorii materiale, care se comunică contribuabilului.

- (v) Se prevede că certificatul de atestare fiscală se poate elibera și comunica în mediu electronic prin: (a) spațiul privat virtual; (b) Sistemul informatic PatrimVen; (c) Sistemul informatic pus la dispoziția instituțiilor de credit;
- (vi) De asemenea, se modifică anexele ce prezintă un model de certificat de atestare fiscală și un model de cerere de eliberare a certificatului de atestare fiscală.

protecția datelor cu caracter personal - modificări legislative publicate în noiembrie 2019

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a sancționat ING cu amendă în cuantum de 80.000 de Euro pentru încălcarea GDPR

În data de 28 noiembrie 2019, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a informat că a finalizat în data de 4 noiembrie 2019 o investigație la ING Bank N.V. Amsterdam – Sucursala București, ca urmare a unei sesizări, constatând faptul că operatorul a încălcat prevederile art. 25 alin. (1) coroborat cu art. 5 alin. 1 lit. f) din RGPD, ceea ce a condus la aplicarea unei amenzi contravenționale în cuantum de 80.000 euro, potrivit unui [comunicat](#).

În acest sens, operatorul nu a asigurat respectarea principiului protecției datelor începând cu momentul conceperii și cel al protecției implicate a datelor (privacy by design și privacy by default), întrucât nu a procedat la adoptarea de măsuri tehnice și organizatorice corespunzătoare, privind integrarea de garanții adecvate în sistemul automatizat de prelucrare a datelor în cadrul procesului de decontare al tranzacțiilor cu cardul, fiind afectat un număr de 225.525 de clienți ale căror operațiuni de plată au fost dublate în perioada 8-10.10.2018, raportat și la prevederile art. 32 alin. (1) lit. d) din RGPD.

Art. 5 alin. (1) lit. f) din RGPD stabilește unul dintre principiile de prelucrare a datelor și anume faptul că datele trebuie "prelucrate într-un mod care asigură securitatea adecvată a datelor cu caracter personal, inclusiv protecția împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, a distrugerii sau a deteriorării accidentale, prin luarea de măsuri tehnice sau organizatorice corespunzătoare („integritate și confidențialitate”)."

Totodată, potrivit art. 32 alin. (1) lit. d) din RGPD, printre măsurile tehnice și organizatorice adecvate pe care operatorul trebuie să le ia în vederea asigurării unui nivel de securitate corespunzător riscului, se numără și cea privind existența unui proces pentru testarea, evaluarea și aprecierea periodice ale eficacității măsurilor tehnice și organizatorice pentru a garanta securitatea prelucrării.

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a sancționat TAROM cu amendă în cuantum de 20.000 de euro pentru încălcarea GDPR

În data de 29 noiembrie 2019, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a informat că a finalizat în data de 7 noiembrie 2019 o investigație la operatorul SC CNTAR TAROM SA și a constatat că acesta a încălcat prevederile [art. 32 alin. \(4\) coroborat cu art. 32 alin. \(1\) și alin. \(2\) din Regulamentul General privind Protecția Datelor](#), potrivit unui comunicat.

Investigația a fost efectuată ca urmare a notificării autorității de supraveghere de către SC CNTAR TAROM SA din data de 13 septembrie 2019 cu privire la încălcarea securității datelor cu caracter personal.

Operatorul SC CNTAR TAROM SA a fost sancționat contravențional cu [amendă în cuantum de 95.194 lei, echivalentul a 20.000 EURO](#).

Sanctiunea a fost aplicată operatorului ca urmare a faptului că acesta [nu a implementat măsuri tehnice și organizatorice adecvate](#) pentru a se asigura că orice persoană fizică care acționează sub autoritatea acestuia și care are acces la date cu caracter personal, nu le prelucreează decât la cererea sa. Corelat cu acest aspect, operatorul nu a luat nici [măsuri adecvate pentru a asigura un nivel de securitate corespunzător](#) riscului generat de divulgarea neautorizată sau accesul neautorizat la datele cu caracter personal transmise, stocate sau prelucrate într-un alt mod.

Această situație a condus la accesarea neautorizată, de către un angajat propriu, a aplicației de rezervări și fotografierea unei liste conținând datele cu caracter personal a 22 pasageri/clienti TAROM și la divulgarea neautorizată în mediul on-line a acestei liste.

Autoritatea din Polonia a aplicat o amendă în cuantum de 47.000 Euro pentru încălcarea GDPR

În data de 6 noiembrie 2019, președintele Oficiului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal din Polonia a aplicat o [amendă administrativă de peste 201 000 PLN \(cca. 47.000 de euro\)](#) pentru [împiedicarea exercitării dreptului de retragere a consimțământului pentru prelucrarea datelor cu caracter personal](#), potrivit unui comunicat.

Compania [ClickQuickNow Sp. z o.o.](#) nu a implementat [măsuri tehnice și organizatorice adecvate](#) care să permită retragerea ușoară și eficientă a consimțământului de prelucrare a datelor cu caracter personal și exercitarea dreptului de a obține ștergerea datelor cu caracter personal („[dreptul de a fi uitat](#)”). Astfel, au fost încălcate principiile legalității, corectitudinii și transparenței procesării datelor cu caracter personal, specificate în GDPR.

În decizia sa, autoritatea a mai arătat că societatea a prelucrat, fără nicio bază legală, datele persoanelor vizate, care nu sunt clienții acesteia și de la care compania a primit obiecții cu privire la prelucrarea datelor lor personale.

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a sancționat Vodafone cu amendă în cuantum de 10.000 lei pentru încălcarea GDPR

În data de 13 noiembrie 2019, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a informat că a finalizat la data de 15 octombrie 2019 o investigație la operatorul Vodafone România S.A. și a constatat încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. q) din Legea nr. 506/2004, coroborat cu art. 13 alin. (5) din Legea nr. 506/2004 și cu art. 8 din OG 2/2001, potrivit unui comunicat.

Operatorul Vodafone România S.A. a fost sancționat contravențional cu amendă în cuantum de 10.000 lei.

Sanctiunea a fost aplicată întrucât operatorul nu a luat în considerare opțiunea unui petent de a nu mai primi mesaje cu promoții, concursuri și orice alte mesaje în afara celor ce privesc costurile și securitatea convorbirilor, opțiune adusă la cunoștința operatorului. Deși ulterior solicitării sale i s-a confirmat dezabonarea de la comunicările comerciale trimise de operator, acesta a primit pe adresa sa de poștă electronică un alt mesaj nesolicitat din partea Vodafone România S.A., încălcându-se astfel dispozițiile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 506/2004 referitoare la comunicările nesolicitate.

În acest context, s-a recomandat societății să respecte solicitarea petentului de a nu mai primi mesaje cu promoții, concursuri și orice alte mesaje în afara celor ce privesc costurile și securitatea convorbirilor. Totodată, s-a recomandat operatorului luarea măsurilor necesare respectării prevederilor art. 12 din Legea nr. 506/2004, în vederea transmiterii de mesaje comerciale prin mijloace de comunicare electronică numai cu consimțământul expres prealabil al destinatarilor.

Data începerii calculului termenului pentru comunicarea unui răspuns la solicitările de acces la date în temeiul GDPR

Ca urmare a sentinței CJUE pronunțată în Cauza C-171/03 Maatschap Toeters și M.C. Verberk Productschap Vee en Vleesof, Autoritatea din UK (ICO) și-a actualizat recomandările privind solicitările persoanelor vizate.

La stabilirea termenului pentru comunicarea unui răspuns la solicitările de acces la date, ziua în care este primită solicitarea de acces la date va fi considerată „Ziua 1”. Astfel, termenul de răspuns la o solicitare de acces la date primită la 5 noiembrie se împlinește pe 4 decembrie (și NU pe 5 decembrie).

Același raționament trebuie aplicat pentru calculul termenului de răspuns și cu privire la exercitarea celorlalte drepturi de către persoanele vizate, reglementate prin RGPD.

Legea 190 /2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 a fost modificată

Prin Legea 233/2019 a fost modificată prevederea referitoare la neaplicarea drepturilor persoanelor vizate, respectiv acestea nu se aplică în cazul în care datele cu caracter personal sunt prelucrate în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice, în măsura în care drepturile menționate la aceste articole sunt de natură să facă imposibilă sau să afecteze în mod grav realizarea scopurilor specifice, iar derogările respective sunt necesare pentru îndeplinirea acestor scopuri.

Legea nr.233/2019 pentru modificarea art. 8 alin. (1) din Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/ a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 956 din 28 noiembrie 2019 și a intrat în vigoare la data publicării.

În perioada 12-13 noiembrie 2019 a avut loc a cincisprezecea Plenară a Comitetului European pentru Protecția Datelor

În cadrul plenarei s-au discutat următoarele subiecte:

- Ghidul nr. 3/2018 privind aplicabilitatea teritorială a Regulamentului General privind Protecția Datelor (art. 3) – forma finală, după consultare publică

Comitetul a adoptat forma finală a acestui ghid destinat să clarifice aplicabilitatea art. 3 din Regulamentul General privind Protecția Datelor (GDPR), luând în considerare propunerile primite în etapa consultării publice. Acest instrument conține numeroase exemple, fiind destinat asigurării unei interpretări și aplicări unitare a dispozițiilor art. 3 din GDPR la nivelul tuturor statelor membre, în situații diverse.

- Ghidul nr. 4/2019 privind Art. 25 Protecția datelor by design si by default – versiune pentru consultare publică

Ghidul adoptat conține aspecte importante referitoare la interpretarea și aplicarea efectivă a principiilor privacy by design și by default, evidențiind obligațiile operatorilor de a lua măsurile adecvate tehnice și organizatorice pentru a asigura efectivă respectare a principiilor de prelucrare a datelor personale și a drepturilor persoanelor vizate. De asemenea, în acest document sunt prezentate exemple operaționale în contextul specific al anumitor prelucrări.

Acest Ghid se află în consultare publică timp de 8 săptămâni, în care pot fi transmise propuneri și observații.

De asemenea a fost aprobat al treilea Raport de evaluare a Scutului de confidențialitate UE-SUA (Privacy Shield).

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a sancționat BNP Paribas Personal Finance SA (CETELEM IFN S.A.) cu amendă în cuantum de 9508 Lei pentru încălcarea GDPR

În data de 22 noiembrie 2019, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a informat că a finalizat o investigație la operatorul BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București (CETELEM IFN S.A.), constatând încălcarea dispozițiilor art. 12 alin. (3) din Regulamentul General privind Protecția Datelor, potrivit unui comunicat.

Operatorul BNP Paribas Personal Finance SA a fost sancționat contravențional cu amendă în cuantum de 9508 lei, echivalentul sumei de 2000 EURO.

Investigația s-a demarat ca urmare a unor plângeri prin care se reclama faptul că operatorul nu a răspuns petentului în termenul prevăzut de art. 12 alin. (3) din Regulamentul General privind Protecția Datelor, deși acesta solicitase ștergerea anumitor date personale raportate în sistemul de evidență al Biroului de Credit.

În conformitate cu art. 12 alin. (3) din Regulamentul General privind Protecția Datelor, operatorul are obligația de a răspunde cererilor persoanelor vizate fără întârzieri nejustificate și cel târziu în termen de o lună de la primirea cererii.

De asemenea, operatorului BNP Paribas Personal Finance SA i s-a aplicat și o măsură corectivă care a constat în adoptarea de măsuri, la nivelul societății, cu privire la soluționarea cererilor persoanelor vizate, astfel încât să fie respectate, în toate cazurile, prevederile art. 12 din Regulamentul (UE) 2016/679.

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a sancționat FAN COURIER cu amendă în cuantum de 11.000 Euro pentru încălcarea prevederilor GDPR

În data de 25 noiembrie 2019, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a informat că, la data de 28 octombrie 2019, a finalizat o investigație la operatorul FAN COURIER EXPRESS SRL și a constatat că acesta a încălcat prevederile art. 32 alin. (1) și alin. (2) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (RGPD), potrivit unui comunicat.

Operatorul FAN COURIER EXPRESS SRL a fost sancționat contravențional cu amendă în cuantum de 52.325,9 lei, echivalentul a 11.000 EURO.

Sanctiunea a fost aplicată operatorului întrucât nu a implementat măsuri tehnice și organizatorice adecvate în vederea asigurării unui nivel de securitate corespunzător riscului prelucrării generat în special, în mod accidental sau ilegal, de distrugerea, pierderea, modificarea, divulgarea neautorizată sau accesul neautorizat la datele cu caracter personal transmise, stocate sau prelucrate într-un alt mod, ceea ce a condus la pierderea datelor cu caracter personal (nume, prenume, număr card, cod siguranță card (cvv), adresa titular card, cod numeric personal, serie și număr card identitate, număr cont IBAN, limita credit aprobat, adresa de corespondență) și la divulgarea/accesarea neautorizată a datelor cu caracter personal, fiind afectate de incidentele de securitate un număr de aproximativ 1100 persoane fizice vizate, deși operatorul avea obligația luării măsurilor de securitate adecvată a datelor cu caracter personal potrivit dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. f din RGPD.

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a sancționat Royal President cu amendă în cuantum de 2.500 de euro pentru încălcarea GDPR

În data de 29 noiembrie 2019, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a informat că a finalizat în data de 18 noiembrie 2019 o investigație la operatorul Royal President S.R.L., constatând următoarele, potrivit unui comunicat:

- încălcarea dispozițiilor art. 12 alin. (3) și (4) și art. 15 din Regulamentul General privind Protecția Datelor;
- încălcarea art. 5 alin. (1) lit. f) și art. 32 alin. (1) lit b) din Regulamentul (UE) 679/2016.

Operatorul Royal President S.R.L. a fost sancționat cu avertisment pentru încălcarea prevederilor art. 15 și art. 12 alin. (3) și (4) din Regulamentul (UE) 679/2016 și cu amendă în cuantum de 11.932,25 lei, echivalentul sumei de 2500 EURO pentru încălcarea art. 5 alin. (1) lit. f) și art. 32 alin. (1) lit b) din Regulamentul (UE) 679/2016.

Sanctiunile au fost aplicate ca urmare a unei plângeri prin care se reclama faptul că Royal President S.R.L. a refuzat soluționarea unei cereri de exercitare a dreptului de acces prevăzut de art. 15 din Regulamentul General privind Protecția Datelor, precum și faptul că acesta a dezvăluit date cu caracter personal fără acordul persoanei vizate.

În cadrul investigației, operatorul Royal President S.R.L. nu a putut face dovada soluționării cererii de exercitare a dreptului de acces în termenul prevăzut de art. 12 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2016/679.

De asemenea, s-a constatat că datele cu caracter personal colectate prin intermediul fișei de cazare nu au fost prelucrate într-un mod care să asigure securitatea lor, prin luarea de măsuri tehnice sau organizatorice corepunzătoare, pentru a se putea evita orice dezvăluire neautorizată încălcându-se prevederile art. 5 alin. (1) lit. f), ale art. 32 alin. (1) lit. b) și ale art. 32 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2016/679,

Totodată, operatorului i s-a aplicat și o [măsură corectivă](#) care a constatat în întocmirea și implementarea unei proceduri interne privind protecția datelor cu caracter personal ale beneficiarilor serviciilor de cazare, prin raportare la prevederile art. 32 din Regulamentul (UE) 2016/679.

Autoritatea din Belgia a aplicat 2 noi amenzi pentru încălcarea GDPR

Autoritatea belgiană pentru protecția datelor a aplicat o amendă de 5000 de Euro unui [primar și unui ofițer municipal](#) în două cazuri separate.

Aceste amenzi au fost aplicate după ce aceștia au utilizat în mod necorespunzător date cu caracter personal pentru a trimite [reclame politice](#) astfel încât primarul să fie reales în timpul alegerilor locale din Belgia din 2018. Pentru Camera Litigiilor din Belgia, comportamentul persoanelor care dețin un mandat public ar trebui să fie exemplar.

Autoritatea de Germania a sancționat o societate din domeniul real estate pentru încălcarea prevederilor GDPR

În data de 30 octombrie 2019, comisarul din Berlin pentru protecția datelor și libertatea informațiilor a emis o amendă de aproximativ 14,5 milioane de euro împotriva Deutsche Wohnen SE pentru încălcări ale Regulamentului general privind protecția datelor (GDPR).

În timpul inspecțiilor la fața locului din iunie 2017 și martie 2019, Autoritatea de Supraveghere a constatat că această companie a folosit un [sistem de arhivare pentru stocarea datelor cu caracter personal ale chiriașilor, care nu oferea posibilitatea de a elimina datele care nu mai erau necesare](#). Datele personale ale chiriașilor au fost stocate fără a verifica dacă stocarea este permisă sau necesară. În unele dintre cazurile individuale examinate, au fost identificate date cu caracter personal ale chiriașilor care au fost păstrate pe o perioadă îndelungată, deși acestea nu mai erau necesare pentru îndeplinirea scopului stabilit inițial. Această descoperire a vizat informații personale și financiare ale chiriașilor, precum declarații privind venitul, formulare de auto-dezvăluire, extrase din contractele de muncă și de formare profesională, date fiscale, date privind asigurările sociale și asigurările de sănătate, cât și situații bancare.

Comisarul pentru Protecția Datelor din [Berlin a recomandat urgent o ajustare a sistemului de arhivare](#) în prima inspecție din 2017. Cu toate acestea, în martie 2019, la mai mult de un an și jumătate de la prima inspecție și nouă luni după începerea aplicării GDPR, [compania nu a fost încă în măsură să demonstreze o](#)

curățare a bazei de date sau să prezinte motive legale pentru continuarea stocării. Compania a făcut de fapt pregătiri preliminare pentru remedierea deficiențelor.

Pe lângă sancționarea acestei încălcări structurale, Comisarul pentru Protecția Datelor din Berlin a impus **amenzi între 6.000 și 17.000 de euro** companiei pentru stocarea inadmisibilă a datelor cu caracter personal ale chiriașilor în 15 cazuri individuale.

litigii și arbitraje - modificări legislative publicate în noiembrie 2019

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 17/2019 privind examinarea recursului în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la "Admisibilitatea căii de atac a recursului împotriva hotărârilor prin care au fost soluționate cereri de revizuire întemeiate pe dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă" a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 899 din 07 noiembrie 2019 și este aplicabilă începând cu aceeași dată. Curtea a admis recursul în interesul legii declarat, stabilind că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 513 alin. (6) din Codul de procedură civilă, recursul formulat împotriva hotărârii prin care a fost soluționată cererea de revizuire întemeiată pe motivul prevăzut de art. 509 alin. (1) pct. 8 din același cod este admisibil, indiferent dacă hotărârea atacată cu revizuire are sau nu caracter definitiv.

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 245/2019 privind examinarea sesizărilor conexe formulate de Curtea de Apel București - Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și Secția a IV-a civilă, în dosarele nr. 45.709/3/2017 și nr. 8.316/3/2018, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la o chestiune de drept a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 934 din 20 noiembrie 2019 și este aplicabilă începând cu aceeași dată. Curtea a admis sesizarea formulată, stabilind că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, termenul de 6 luni nu se aplică cererilor formulate împotriva refuzului entităților investite de lege de soluționare a notificării, altele decât cele prevăzute de art. 35 alin. (3) din Legea nr. 165/2013. De asemenea, obligația entității investite conform legii de soluționare, pe cale administrativă, a notificărilor legal formulate, fie prin restituire în natură, fie prin acordarea de măsuri reparatorii prin echivalent, se menține chiar în condițiile neexercitării procedurii judiciare prevăzute de art. 35 din Legea nr. 165/2013.

achiziții publice - modificări legislative publicate în noiembrie 2019

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 38/2019 cu privire la dezlegarea unor chestiuni de drept, a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 902 din 8 noiembrie 2019 și este aplicabilă începând cu aceeași dată.

Curtea de Apel Cluj, Secția a III-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Care este interpretarea care trebuie să se dea noțiunilor de „*valoare estimată a contractului*”, respectiv „*valoare stabilită a contractului*”, în sensul dispozițiilor art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare?”

Astfel, instanța de trimitere a arătat faptul că, pornind de la sensul termenilor de *valoare estimată* și *valoare stabilită*, ar fi firesc să se considere că valoarea unui contract este estimată pe tot parcursul procedurii de atribuire, inclusiv după momentul desemnării ofertantului câștigător, având în vedere că nici măcar la acel moment încheierea contractului și pe cale de consecință, nici valoarea acestuia, nu sunt certe.

Deși Înalta Curte de Casație și Justiție a respins ca inadmisibilă sesizarea Curții de Apel Cluj, deoarece s-a constatat că problema de drept pusă în discuție nu a primit până la acest moment o interpretare contrară, ci, mai mult, jurisprudența instanțelor este unanimă cu privire la aplicarea art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016, considerăm totuși, că merită să reținem concluziile Înaltei Curți de Casație și Justiție expuse în considerentele deciziei sale.

Pe cale de consecință, după analiza jurisprudenței naționale cu privire la problema de drept vizată, inclusiv a unei hotărâri definitive a instanței de trimitere, Înalta Curte de casație și Justiție reține că orientarea unanimă a instanțelor este în sensul următor: în interpretarea art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016, raportat și la alin. (2) al aceluiași articol, sintagma „*valoarea estimată a contractului*” se referă la *valoarea contractului care urmează a se atribui*, fiind deci cea publicată în SEAP, în timp ce „*valoarea stabilită a contractului*” se referă la *valoarea contractului care a fost încheiat*, fiind valoarea înscrisă în cuprinsul contractului.

Pentru mai multe detalii în legătură acest material, vă rugăm nu ezitați să ne contactați.

